

reflexion

Är sms-språket :-) eller :-(?

»Språkvetare menar att de yngre generationernas plötsligt flitiga skrivande – även om man inte skriver på det traditionella sättet – leder till att vi blir bättre på att läsa och skriva.«

Ungdomar använder sig av det skrivna språket i betydligt större utsträckning i dag än för 15–20 år sedan. Men det är inga långa välformulerade texter som produceras på traditionellt vis. Nu är det många korta meddelanden som skrivs som sms, chattar eller på Facebook, ofta i form av förkortningar, symboler eller engelska uttryck. Vilken inverkan kommer detta att ha på utvecklingen av vårt professionella språk? Hur kommer sättet att formulera journaltext, intyg eller för den delen sättet att uttrycka sig vetenskapligt att påverkas av den nya skrivspråkskultur som skapats på senare år?

En nyligen framlagd doktorsavhandling av Theres Bellander belyser hur ungdomars språk varierar beroende på om de talar, skriver på traditionellt vis eller använder sig av så kallade interaktionsmedier. Studien visar att ungdomarna som ingick i undersökningen hade ett rikt och varierat språk, som de använde på olika sätt i olika sammanhang. Många vuxna menar att sms-språket utarmar det svenska språket, men språkforskaren Theres Bellander framhåller i stället att sms-språket är ett levande, uttrycksfullt och känsloladdat språkbruk och att ungdomarna därmed har ett rikare språk.

Sms- och chattspråk är ett skrivet samtal, något som är helt nytt i historien. Språkvetare menar att de yngre generationernas plötsligt flitiga skrivande – även om man inte skriver på det traditionella sättet – leder till att vi blir bättre på att läsa och skriva. Vilka avtryck detta kommer att göra i vårt professionella skriftspråk får framtiden utvisa.

Margaretha Bågedahl-Strindlund
medicinsk redaktör
margaretha.bagedahl@lakartidningen.se

Foto: Colourbox

Upp till 10 procent av cancerfallen bland män och 3 procent av cancerfallen bland kvinnor kan kopplas till alkohol. NYA RÖN Sidan 1236

signerat

1227 Lång tid för legitimation

Lena Ekelius

reflexion

1123 Är sms-språket :-) eller :-(?

Margaretha Bågedahl-Strindlund

It debatt

1228 Måste man emigrera för att få verka som riktig akutläkare? Pia Malmquist

1229 Apropå! Bristen på tystnad Det öppna kontorslandskapet – ett växande arbetsmiljöproblem Marie-Louise Ekholm

aktuellt

1230 Nödvändigt stänga av?

1232 Delar av cancervärden ska samordnas nationellt

Björklund vill öka trycket på landstingen

SLF nysatsar på fritidshusen

1233 Patientsäkerhet/Ärenden

medicinsk kommentar

1234 Stärkt stöd för statinbehandling som sekundärprevention. Tveksam evidens för behandling mot allt lägre kolesterolvärden Jan Håkansson

nya rön

1236 Alkohol bakom många cancerfall Karin Sundström

2,6 miljoner barn föds döda varje år Anders Hansen

1237 Negativ syn på patienter med fetma i primärvården Lena Hansson

Försök på möss ger hopp om regenerativ dermatologisk terapi Anders Vahlquist

1238 Delar av hjärnan kan somna vid trötthet Anders Hansen

Samverkan tandvård–primärvård ger effektiv blodtrycksscreening Sevek Engström

Fördelar med tidig trakeotomi efter kirurgi Karin Sundström

Målvärdet för LDL-kolesterol i sekundärprevention bör sänkas, anser Anders G Olsson. Frågan om högre statindoser är dock kontroversiell, enligt en medicinsk kommentar. Sidorna 1234 och 1240

Bilden: Transport av LDL-kolesterol i blodet. Foto: Science Photo Library/IBL

Klinik och vetenskap

1240 Klinisk översikt Målvärden för LDL-kolesterol har satts ut spel. Kolesterolen bör sänkas maximalt vid hög kardiovaskulär risk *Anders G Olsson*

1244 Klinisk översikt Prediktion av postoperativ smärta ger nya möjligheter. Skraddarsydd smärtlindring kan hindra att långvarig, svår smärta utvecklas *Helena Nilsson Mjöbo, Mads Werner, Åsa Rudin*

1248 Vårdutveckling Kidney care – webbaserat registerverktyg och beslutsstöd. Bra att följa och utvärdera terapi vid metastaserande njurcancer *Ulrika Harmerberg, Peter Wersäll, Per Sandström*

1250 Vårdutveckling Ansvar för samlad läkemedelslista ska vara tydligt. Sveriges läkemedelskommittéer (LOK) har gett ut riktlinjer *Pia Bastholm Rahmner, Mikael Lundborg*

debatt och brev

1253 Angående melanomdiagnostik och andra laboratorieundersökningar: Använd de redskap vi har för att visa att resultaten är riktiga! *Gunnar Nordin*

1254 Replik om klinisk forskning: Mer pengar kan göra ont värre *Åke Thörn*

1255 Replik: Pengar löser inte allt – men klinisk behandlingsforskning kräver ett tydligt ekonomiskt stöd *Olle Stendahl*

Hiprex till heders igen? *Bo Norberg*

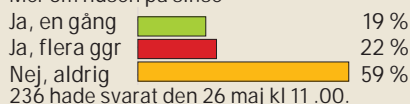
1256 Skolhälsovården – en garant för barns hälsa *Sophie Ekman*

1257 Psykiatrisk tvångsvård kontra nollvision om suicid *Lotta Vahlne Westerhäll*

webbfrågan:

Har du utnyttjat Läkareförbundets fritidshus?

Mer om husen på slf.se

236 hade svarat den 26 maj kl 11.00.

(På grund av tidig pressläggning redovisas resultatet efter endast två dagar.)

TIPSA LÄKARTIDNINGEN

Har du ett nyhetstips – ta kontakt med redaktionen! Mejla till: tipsa@lakartidningen.se
Tala om ifall du vill vara anonym!

Foto: Colourbox

DEBATT Skolhälsovården – en garant för barns hälsa. Sidan 1256

1258 Replik till Niels Lynøe om döendet: Min roman – en fiktiv historia *Carl-Henning Wijkmark*

Replik: Wijkmarks tolkning av naturrätt låter mer som rättighetsetik *Niels Lynøe*

kultur

1259 Recensioner

1261 lediga tjänster

1263 platsannonser

1277 meddelanden

1278 information från läkarförbundet

endast på webben

Fler artiklar på Lakartidningen.se

bloggcitaten:

»Är vi på Läkartidningen förskonat från denna grövre typ av spökskriveri? Utan att veta – det vore naivt att tro att så är fallet. Eftersom besynnerliga mönster syns i min kaffesump.«

Stefan Johansson, Redaktionsbloggen, Lakartidningen.se den 20 maj

Vetenskapliga artiklar har genomgått referentbedömning. Varje manuskript granskas av minst en (ofta fler) av Läkartidningens stab vetenskapliga experter. Granskningen av manuskript sker enligt internationella rekommendationer (www.icmje.org).

Organ för Sveriges läkarförbund
Box 5603, 114 86 Stockholm
Besöksadress: Östermalmsgatan 40
Telefon: 08-790 33 00
Fax: 08-20 76 19 (centralredaktion)
08-20 74 35 (annonser)
Webb: Lakartidningen.se
E-post: redaktionen@lakartidningen.se
annonser@lakartidningen.se
fornamn.efternamn@lakartidningen.se

Chefredaktör och ansvarig utgivare
Jonas Hultkvist 08-790 34 61

Medicinsk huvudredaktör
Jan Östergren (internmedicin) 08-790 34 31

Redaktionschef och stf ansvarig utgivare
Karin Bergqvist 08-790 34 91

Medicinsk redaktionschef
Stefan Johansson (pediatrik) 08-790 34 87

Webbchef
Elisabet Ohlin 08-790 34 97

Marknads-/annonsdirektör
Ulf Jansson 08-790 35 47

Medicinska redaktörer
Jon Ahlberg, docent (patientsäkerhet)
Anne Brynolf (studentredaktör)
Margaretha Bågedahl-Strindlund, docent (psykiatri)

Ylva Böttiger, docent (klinisk farmakologi)
Mikael Hasselgren (allmänmedicin)
Lena Marions, docent (obstetrik och gynekologi)
Louis Riddez, docent (kirurgi)
Carl Johan Sundberg, docent (fysiologi)

Sekretariat

Inga-Maj Lagerholm 08-790 34 11
Britt-Marie Ström 08-790 34 79

Administration/ekonomi
Yvonne Bäärnhielm 08-790 34 74

Produktion

Marita Arvidsson (grafiker) 08-790 34 72
Mats Kardell (IT) 08-790 33 38
Bo Svensson (IT) 08-790 33 19

Grafik: Typoform (där inget annat anges)

Redaktion

Björn Enström (webbredaktör) 08-790 34 81
Doris Francki (medicinsk redigering)
08-790 34 67

Sara Gunnarsdotter (reporter) 08-790 34 10
Sara Holfve (AD) 08-790 34 63

Jarl Holmén (medicinsk terminologi, korrektur) 08-790 34 64

Gabor Hont (kultur) 08-790 34 80
Carin Jacobsson (meddelanden) 08-790 34 78

Ewa Knutsson (medicinsk redigering)
08-790 34 83

Jan Lind (debatt) 08-790 34 84
Michael Lövrup (reporter) 08-790 35 26

Marie Närlid (reporter) 08-790 34 29
Madeleine Ramberg Sundström (redigering)
08-790 34 82

Birgit Wilhelmson (medicinsk redigering)
08-790 34 94

Marknads- och annonsavdelning
Britt-Marie Aronsson (annonskoordinator)
08-790 34 95

Irene Balsam (annonservice) 08-790 34 90
Eva Larsson (säljare) 08-790 35 06

Göran Sterner (säljare) 08-790 35 03
Vivan Streng (annonservice) 08-790 34 73

Prenumerationsavdelningen
Hélène Engström 08-790 33 41

pre@lakartidningen.se

Läkartidningen Förlag AB
Håkan Wittgren (vd)

TS-kontrollerad upplaga: 41 600 ex

ISSN: 0023-7205 (pappersutgåva)
1652-7518 (webbupplaga)

Tryckeri Sörmlands Grafiska AB

organ för
sveriges läkarförbund
grundad 1904

